

ÇEVRE JEOLOJİSİ VE ATIK YÖNETİMİ OTURUMU

Haluk Akgün, Mehmet Ali Kurt, Ahmet Özbek, Dilek Türer

Jeolojik bilgi, çevresel sorunların nedenlerini anlamanın yanı sıra toplumların sağlıklı, güvenli ve sürdürülebilir bir geleceğe hazırlanmasında da temel bir araçtır. "Yeryüzünü anlamak yetmez; yeryüzü hakkında ürettiğimiz bilgiyi toplumların geleceğini düşünmenin bir parçası hâline getirmeliyiz." mottosundan hareketle düzenlenen 79. Türkiye Jeoloji Kurultayı'nın Çevre Jeolojisi ve Atık Yönetimi Oturumu, çevre jeolojisi ve atık yönetimi kavramlarını ekosistemlerin korunması, kaynakların sorumlu kullanımı ve toplumsal yarar ekseninde ele almayı amaçlamaktadır. Oturum kapsamında; jeolojik ortam ile insan faaliyetleri arasındaki etkileşimler, toprak ve su kaynaklarının kirlenmesi, kirleticilerin taşınımı ve birikimi, atıkların mühendislik bariyerleri ile jeolojik ve jeoteknik açıdan izolasyonu, jeojenik kirleticiler, madencilik ve sanayi faaliyetlerinin çevresel etkileri ile kirlenmiş sahaların araştırılması ve iyileştirilmesi değerlendirilecektir. Bunun yanı sıra, tehlikeli atık yönetimi; atık depolama alanlarının jeolojik, jeoteknik ve hidrojeolojik açıdan uygun yer seçimi, atık izolasyonu için bariyer tasarımı, sızıntı sularının çevresel etkileri, atıkların yeniden kullanımı ve ikincil kaynaklardan geri kazanım olanakları oturumun başlıca konuları arasındadır. Oturum kapsamında ayrıca mikroplastikler ve yeni nesil kirleticiler, iklim değişikliğinin kirletici hareketliliğine ve atık yönetim altyapısına etkileri, çevresel izleme, coğrafi bilgi sistemleri ve modelleme uygulamaları tartışılacaktır. 2026 yılında Akdeniz kıyılarında, Adana'dan Fethiye'ye kadar uzanan kesimde gözlenen yoğun plastik ve mikroplastik birikimi, karasal kaynaklı atıkların nehirler ve deniz akıntıları aracılığıyla geniş alanlara taşınabildiğini bir kez daha göstermiştir. Bu durum, atık yönetiminin havzadan kıyıya uzanan bütüncül bir yaklaşımla ele alınmasının, kirliliğin kaynağında önlenmesinin ve etkin çevresel denetimin önemini vurgulamaktadır. Çevre Jeolojisi ve Atık Yönetimi Oturumu, bilimsel bulguların planlama ve karar süreçlerine aktarılmasını, disiplinler arası iş birliğinin geliştirilmesini ve uygulanabilir çözümlerin paylaşılmasını hedeflemektedir. Bu çerçevede oturumda, çevresel risklerin azaltılması, çevresel adaletin gözetilmesi ve gelecek kuşakların yaşam hakkının korunması için jeolojik bilginin kamusal sorumlulukla buluşturulmasına katkı sunulması amaçlanmaktadır.